

SLA DEIMANTINĖS SUKAKTIES SEIMO BANKETAS IR ŠOKIAI

Lietuvos Atstovo Juozo Kajecko padėkos žodis. – Susivienijimo vice prezidento rinkimas. – Pildomosios Tarybos užtvirtinimas ir prisagdinimas. – Susivienijimo organo Tėvynės redaktoriaus rinkimas

(Tėsinys)

Po Susivienijimo prezidento Povilo P. Dargio kalbos, pakviestas Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas, specialiai iš Washingtono atvykęs į Susivienijimo Deimantinės Sukakties banketą. Jis pasakė gražią ir turiningą kalbą. Ji jau tilpo pirmiau Tėvynėje, tai jos čia nekartosime. Jam baigus kalbėti, banketo dalyviai padėkojo jam už gražią kalbą šiltais ir gausiais delnų plojimais.

Po to solistė Aldona Stempužienė padainavo: "Godelės" — Vanagaičio, "Laužas liepsnoja iš operos 'Il Trovatore' — G. Verdi, "Habanera iš operos 'Carmen' — G. Bizet ir, publikai reikalaujant, bisui pridėjo "Kur bakužė samanoma" — Simkaus. Jai apompanavo muzikas Jonas Švedas.

Banketui pasibaigus, Joey Sims orkestrui grojant visokius šokius, gausiai susirinkusieji dalyviai šoko, tarp savęs šnekučiavosi ir linksmai laiką leido iki vidurnakčio. Kaip banketas, taip ir po banketo buvusieji šokiai praėjo tikrai gražioje ir broliškoje dvasioje, už ką didelė padėka priklauso banketo ruošėjoms, kuriam vadovavo gabioji ir patriotingoji lietuvaitė p. Bronė Pivarionienė. Dar rytojaus dieną delegatai tarp savęs kalbėjosi apie gražiai praėjusį banketą, kuris jame dalyvaujančių ne greitai bus pamirštas.

Ketvirtadienio rytas, šeštoji sesija

Po įvykusio seiminio banketo trečiadienio vakare, liepos 13 dieną, ketvirtadienio ryte delegatai ir delegatės gerai nusiteikę renkasi šeštąją sesiją. Pirm sesijos pradžioje viešbučio palaukimo kambary sustoje tarp savęs kalbasi, kaip jie praleido banketą ir visą trečiadienio vakarą šokdami ir linksminamiesi iki ankstyvo ryto. Jiems besikalbant ir juokaujant, pribuvo posėdžių salėn seimo vadovai — Pildomosios Tarybos nariai, ir prezidentas Povilas P. Dargis pakvietė visus užimti vietas, pareikšdamas, kad pradėsime posėdžius, kad galėtumėm seimą greičiau užbaigti.

Atidarius šeštąją sesiją, pirmiausia padarytas delegatų varšokautis, kad sužinotų kiek delegatų dalyvauja sesijoje, nes bus svarstomi svarbūs reikalai, tai reikalinga žinoti, ar dalyvaujantieji sesijoje sudaro kvorumą.

Lietuvos atstovui Juozui Kajeckui pribuvus į posėdį, prezidentas Dargis pakvietė jį tarti žodį. Gerbiamas Svečias savo kalboje pareiškė nuoširdžią padėką Susivienijimo pareigūnams už jo pakvietimą atvykti į seiminį banketą, kuriuo jis esąs patenkintas. Jam baigus kalbėti, jis buvo apdovanotas tokia pat dovana, kokią gavo delegatai Susivienijimo Deimantinės Sukakties proga. Taipgi jam įteiktos dvi dovanos, vieną parvežti savo žmonai, o kitą — visam atstovybės personalui. Gerbiamas Atstovas nuoširdžiai padėkojo už jam, jo žmonai ir atstovybės personalui įteiktas dovanas.

Susivienijimo vice prezidento rinkimas

Prezidentas Povilas P. Dargis pareiškė, kad bus rinkimas Susivienijimo vice prezidento vieton referendumu išrinkto mirusio Juozo Maceinos. Jis pasiūkino, kad nominacijos bus viešos, o rinkimai slapti. Kandidatais vice prezidento vietai buvo pasiūlyti: Stasys Gegužis iš Mahanoy City, Pa., adv. Jonas Verbalis iš Wilkes Barre, Pa., Aleksandras Čaplikas iš Boston, Mass., ir Albinas S. Trečiokas iš Newark, N. J. Paskutiniams dviem atsisakius kandidatuoti, rinkimams pasiliko Stasys Gegužis ir adv. Jonas Verbalis.

Prezidentas Dargis paprašė balsų skaitymo komisijos narius padalinti delegatams korteles, o kai jie jas išpildys, surinkti ir suskaičiuoti, taipgi dar priminė, kad kandidatais vice prezidento pareigoms yra Stasys Gegužis ir adv. Jonas Verbalis. Komisijai surinkus korteles-balotus, juos skaičiuojant garsiai, kad kiekvienas delegatas girdėtų ir galėtų skaičiuoti. Baigus balsus skaičiuoti pranešta, kad už Stasį Gegužį paduota 73 balsai, o už adv. Joną Verbalį 45 balsai. Prezidentas Dargis pranešė, kad Stasys Gegužis išrinktas Susivienijimo vice prezidentu sekantiems dviem metams.

Pildomosios Tarybos užtvirtinimas

Išrinkus vice prezidentą, eita prie Susivienijimo Pildomosios Tarybos užtvirtinimo. Pasiūlyta ir vienbalsiai užtvirtinta referendumu išrinkta (seimui darenkant vice prezidentą), Susivienijimo Pildomoji Taryba sekantiems dviem metams. Pakviestas dr. A. Montvidas prisiskaito tarybos narius. Po prisiskaito dr. Montvidas pasveikino kiekvieną tarybos narį ir palinkėjo geriausios sėkmės išrinktose pareigose.

Prezidentas Dargis, taręs kelis žodžius, pakvietė Švietimo Komisijos narius pasiūlyti kandidatus organo Tėvynės redaktoriaus pareigoms. Švietimo Komisija pasiūlė tą patį M. L. Vasil redaktoriaus pareigoms, Komisijos rekomendacija priim-

ta ir M. L. Vasil vienbalsiai išrinktas redaktorium septintai kadencijai.

Po to priimtos kelios rezoliucijos, kurios jau tilpo pirmiau šioje vietoje.

Laiškų ir sveikinimų komisijos narė Jean Gegužytė glaudstai sutvirkus perskaitė prisiųstus seimui sveikinimus. Jos pranešimas-perskaitymas vienbalsiai priimtas.

Tautiškų Centų paskirstymo komisijos narys F. Matuzas pranešė, kad komisija apsvačius nutarė tautiškus centus palikti Pildomosios Tarybos nuožūrai, nes ji geriausia žino kam ir kur labiausia pagalba reikalinga.

(Bus daugiau)

SUSIVENIJIMO SEIMUI PRAEJUS

Daugumos delegatų balsais, tapau išrinktas SLA Vice Prezidentu. Šia proga ačiūju visiems, kurie už mane balsavo ir tuo pačiu reiškė man pasitikėjimo. Ačiu mieli broliai ir seserys.

Užimdamas organizaciją tą garbingą vietą, ištikro net nežinau kaip aš galėčiau SLA nariams save perstatyti, kadangi aš Jums nesvetimas. Šimtai, o gal net tukstančiai SLA narių pažįsta mane asmeniškai, o aš taipgi daugelį Jūsų asmeniškai pažįstu. Per 50 metų lankiausi visuose organizacijos seimuose, per 18 metų išbuvau SLA Prezidentu, tarnavau įvairiose kaip seimų taip ir pastoviose komisijose, pirmsėdžiavau 12-koje seimų, visuomet aktyviai dalyvavau apskrities ir kuopos veikloje, ką ir šiandien darau. Rašau šiuos žodžius nepasigyrimui, o tik parodymui to, kad aš niekuomet nebuvau nutolęs nuo SLA veiklos ir reikalų. Ta veikla visuomet man buvo miela ir tie reikalai man buvo brangūs ir arti prie širdies.

Seime girdėjau delegatus kalbant, kad reikėtų jaunesnį žmogų, naujesnį jėgų ir tt. Su tuom aš sutinku ir apie tai nesiginčiu, bet, brangieji, kartu privalom prisiminti, kad ne visi jauni žmonės organizacijos veikloje yra gyvi, o taip pat ne visi senesni žmonės rodosi, jog tai jau būtų mirę...

Man bus smagu kartu su prezidentu p. Povilu Dargiu ir visais kitais SLA Pildomosios Tarybos nariais organizacijai padirbėti. Tai lietuvių organizacijai, kuri visą savo gyvavimo laiką dirbo naudai savo narių, dirbo abelnėmis lietuvių reikalams ir nie mažiau mūsų senai močiutei Lietuvai.

Dalyvaudamas SLA Seime, Pittsburgh, Pa., prisiminiau, kad Pittsburgh dalyvauju jau net ketvirtame mūsų organizacijos seime. Tam pačiam Pittsburgh 1916 metais buvau išrinktas prezidentu, o šiam seime 1960 metais išrinktas vice prezidentu. Pittsburghas man yra mielas, arti prie širdies ir aš balsuoju už Pittsburghą.

Baigdamas savo žodį kviečiu visus SLA narius stoti darban. Lankykit kuopų susirinkimus, žiūrėkit, kad jus kuopa būtų atstovaujama apskrities suvažiavimuose, dalyvaukit kuopų ir apskrities įvairiuose parengimuose, prirašykite savo šeimos narius prie Susivienijimo ir kalbinkite visus dorus lietuvius prisirašyti. Šitaip darydami laikui bėgant savo darbų vaisiais džiaugsimės. Aš irgi dirbsiu.

Su gilia pagarba,

S. GEGUŽIS,

SLA Vice Prezidentas.

Baisiojo Birželio Atgarsiai Kongrese

Washington (LAIC)—Kongreso Rekordų knygoje, birželio 14 d. laidoje paskelbta Kongresmano Edward D. Derwinski (iš Illinois) kalba, kurioje jis prisimena Baisiojo Birželio 20 metų sukaktį. Savo kalboje Kongresmanas Derwinski sako, kad dabarties reikalus svarstant reikia prisiminti praeities įvykius, tada bus lengviau suprasti dabartį ir planuoti ateitį.

Birželio 14 dieną, sako kongresdamas Werwinski, reikia pavadinti "Genocido Diena". 1940 metais birželio mėnesį Sovietų Sąjungos jėgos masiniai deportavo lietuvių, latvių ir estus į tolimus Rusijos kraštus Sibira, iš kur mažai dalis sugrįžo. Deportavimas

vestas tikslu įgyvendinti komunistinę kontrolę anksčiau buvusiuose laisvuose kraštuose. Visos trys Baltijos valstybės seniai priešinosi rusinimui, kartu turi didelės įtakos ir jų religingumas, kuris padėjo ir padeda priešintis pavergimui. Nuo 1918 iki 1940 metų tos trys tautos gyvenamos laisvos darė didelį pažangą.

Baigdamas kongresmanas Derwinski pabrėžė, kad Amerika, šiomis sunkiomis dienomis, planuodama savo užsienio politiką turi pasidėti tiems drasiems žmonėms atgauti savo laisvę.

Tą pačią dieną Kongrese padarė pareiškimą ir New Yorko kongresmanas Abra-

ham J. Multer. Jis priminė, kad šimtmečiais Pabaltijo tautos nešė vergiją ir po pirmo pasaulinio karo išsikovojo nepriklausomybę. Po 1919 metų tos trys valstybės paskelbė savo nepriklausomybes, buvo pripažintos viso pasaulio valstybių ir tapo jų visuomeniniais nariais.

Kilus antrajam pasauliniam karui tos trys Pabaltijos valstybės atsidurė tarp dviejų diktatūrų — Vokietijos ir Sovietų Rusijos. Paskutinioji pasielgė su toms trims valstybėms kaip jai patiko. Tai įvyko tada, kada tų trijų valstybių draugai Vakaruose buvo įsivėlę į karą. Tada Sovietų diktatorius pasijuto laisvas pasielgti su tomis trimis Pabaltijo valstybėmis, kaip jis norėjo. Ir tos valstybės buvo okupuotos pavergti ir jos gyventojai.

1940 metais birželio mėnesio pradžioje tos valstybės buvo rusų okupuotos, o to mėnesio viduryje Sovietų pareigūnai suėmė visus tuos, kuriuos įtarė esančiais komunistais opozicijoje. Suimti šimtai tukstančių ir jie buvo ištremti į tolimus Sovietų Rusijos užkampius. Nuo tos iki šios dienos, 20 metų po to tragingo įvykio, mes ir dabar nežinome likimo nelaimingų ir bejėgių žmonių, kurie buvo areštuoti, sugrūsti į prekinis vagonus ir ištremti į nežinomą vargą ir mirčiai.

Šiandien gal, kai kurie iškentę didžiulį vargą grįžo į savo kraštą, bet greičiausia, kad jų dauguma mirė tremtyje ir varge, toli nuo savo tėvynės.

Minint dvidešimtmetį tų tragiškų įvykių, Sovietų deportavimą šimtus tukstančių moterų, vaikų ir vyrų, mes meldžiamės už sielas tų garbingų, bet be pagalbos žmonių, pridurę kongresmanas Multer.

Birželio 15 d. senatorius William Proxmire iš Wisconsin, pasakė kalbą Senate, kurioje prisiminė trijų Pabaltijo valstybių istoriją ir sustojo prie didžiosios tų trijų tautų tragedijos — Birželio baisiųjų tremimų. Senatorius pabrėžė, kad kaip tik prasidėjo Antrasis Pasaulinis karas, Stalino raudonoji armija okupavo tris mažas Pabaltijo valstybes ir deportavo šimtus tukstančių gyventojų. Tai yra liudna sukaktis, kuri šiandien minima. Senatorius Proxmire pareiškė, kad jis jungiasi su tais narsiais žmonėmis minint tą tragišką sukaktį, Sovietų deportavimą Pabaltijo žmonių iš jų istorinių namų.

Kongresmanas John D. Dingell iš Michigan taip pat birželio 15 d. padarė kongrese pareiškimą, kuriame suminėjęs ankstybesnę Carinės Rusijos okupaciją, prisiminė Sovietų Sąjungos Lietuvos okupaciją 1940 metais. Lietuvos laisvės laikus, kurie trukę tik dvidešimt du metus, kongresmanas Dingell vadina pavyzdingos demokratijos valstybe toje geografinėje srityje. Tačiau lietuvių buvo per silpni priešintis Sovietų Sąjungai ir buvo pavergti. Raudonojai armijai okupavus Lietuvą, Sovietai ištremė visus pajėgius žmones, kurie buvo įtariami, kad nepripažinti komunistams, o kartu pavergė Lietuvą likusius gyventojus.

Net ir dabar, sako kongresmanas Dingell, negalima sužinoti kiek šimtų tukstančių gyventojų buvo ištremti į toli-

SUSIVENIJIMO REIKŠMINGAS DARBAS RANDA PLATŲ ATGARSŲ LIETUVIŲ VISUOMENĖJE

Susivienijimas Jaučia Artimą Paramą iš Lietuvių Organizacijų ir Spaudos; Kuo Skiriasi Susivienijimas nuo kitų Fraternalių Organizacijų

Kas turėjo galimumą asmeniškai sekti praeito SLA Seimo darbus, galėjo įsitikinti mūsų organizacijos visuotinu pobūdžiu, tuo plačiausia pasireikšusiu iš visų pusių, neskiriant asmenų, partijų ir įsitikinimų bei viešų įstaigų, šiltu ir artimu dėmesiu Susivienijimo darbams ir jo paskelbtoms išklmėms. Tai liudija gausūs sveikinimai ir autoritetingų asmenų pareiškimai, kuriuose iškeliami Susivienijimo nuopelnai.

Jau SLA Prezidentas Povilas Dargis savo raporte rado reikalinga atskirai pažymėti, jog "Susivienijimas šiuo metu turi labai daug draugų ir talkininkų." Dar jis pridėda, kad "palankūs laikraščiai skyrė daug dėmesio Susivienijimui, rašė ir spausdino SLA vertingus straipsnius ir tuo būdu prisidėjo prie mūsų svarbių žygių ir darbų populiarinimo."

Lygiai ir lietuvių veikėjų vedamos radio programos pastoviai Susivienijimu domėjosi, skirdamos laiko savo pranešimuose Susivienijimo aktualiems reikalams.

SUSIVENIJIMAS TURI PLATŲ PALANKUMĄ

Šioji palanki aplinka daug pagelbėjo SLA ir paskutinio vajaus sėkmingam pravedimui, kai plačioji lietuvių visuomenė buvo pakviesta pagerbti besitinkančią deimantinę stambiausios lietuvių organizacijos sukaktį ir praktiškai dalyvauti jos vykdyme. Daugelis seimų laikė savo pareiga jaunąją kartą įjurgti į Susivienijimą ir padaryti sau tradicinį glaudų veikimą Susivienijimo eilėse. Kokios didelės reikšmės šiandien turi ir tolimoje ateityje neabejotinai turės šis sąjudis, kai vis didesnis lietuvių skaičius sujungiamas ties garbinga Susivienijimo vėliava, mūsų veikėjai privalo sau gerai įsidėmėti.

Galime džiaugtis, kad mūsų organizacija sugebėjo užimti tokias svarbias pozicijas visame lietuviškame darbe. Šioji aplinkybė greičiausia paskatins dar daugiau veikėjų imtis pozityvaus ir visuotinio naudingo Susivienijimo darbo. O juk naujų jėgų ugdymas yra vienas svarbiausių uždavinių šiandien ir ateityje.

SUSIVENIJIMO UŽSIMOJIMAI TURI PRITARIMĄ

Dar primintina, jog iš SLA Centro išeinanti kvietimai ir paskatinimai dabar, kaip ir visada, sulaukia gero supratimo ir pritarimo. Jeigu to nebūtų, tai Deimantinės Sukakties garbei paskelbto vajaus pasisekimas nebūtų toks didelis. Juk jokia kita lietuvių organizacija negali nė svajoti, kad sugebėtų tokiu trumpu laiku padidėti net pusantro tukstančio naujų narių, kas pavyko padaryti mūsų Susivienijimui. Šisai laimėjimas ne tik stambus mūsų organizacijos sustiprinimas, bet ir paskatinimas tolimesniam darbiui, kuris prie gerų norų galės būti lygiai sėkmingas ir našus.

SLA YPATINGI SIEKIMAI

SLA Sekretoriųs Dr. M. J. Vinikas savo raporte atkreipė Seimo delegatų ir visų organizacijos narių dėmesį į tai, kad "... mūsų Susivienijimas nuo kitų fraternalių organizacijų skiriasi tuo, kad jis taip pat yra greta to ir visuomeninės veiklos organizacija. Nes šalia pagrindinės fraternalės apraudo Susivienijimas turi skyrius ir fondus, kurių pagalba atliekami grynai visuomeniniai ir tautiniai darbai."

Iš to seka, kad Susivienijimas jaučia atsakomybę dėl lietuviškos veiklos pastovumo ir sėkmingumo. Tarpe daugelio kitų lietuviškų organizacijų, kurios atlieka svarbius mums visiems darbus, Susivienijimas, kaip paįgėgiausias, pagal savo padėtį, jaučia privalumą arti priimti pagrindines lietuviškos buklės šiam krašte problemas. Ir todėl Susivienijimui teko pagrindinai susirupinti mūsų jaunomenės organizavimą ir jos įjungimą į lietuvišką veiklą. Šioje srityje pirmieji žingsniai buvo sėkmingi. Šiandien SLA turi gal daugiausia jaunų jėgų, iš kurių ateityje galima daug tikėtis ir daug sulaukti.

Mes visi tvirtai žinome ir suprantame, kad visuomeninio darbo kryptis paimta tikra ir neatidėliotina vykdytina. Dabar mums visiems tenka palinkėti tik ištvėrmės, ar kaip sakoma, lietuviško užsispyrimo, būtina laimėti, ir užmanymus įvykdyti iki galo.

PAREMKIME SLA SVARBIUS SUMANYMUS

Mūsų veikėjai gerai žino, kad tik išmokslinta ir pagrindinai pasirengusi ateities darbams jaunomenė mums reikalinga. Štai kodėl Susivienijimas telkia lėšas Moksleivių Fondui ir pagal išgalės skiria paramą bei stipendijas aukštojo mokslo siekiantiems jaunuoliams. Bet plačiausia turi būti suprasta, kad šis išimtinis svarbos darbas galimas tik mūsų visuomenės parama pasinaudojant. Pirmiausia tenka susirupinti reikalingų lėšų telkimu. Tad mūsų kuopos ir pirmiaujantieji lietuvių kolonijose veikėjai jau artimiausiu laiku privalėtų pagalvoti, kaip organizuoti pinigų rinkimą Moksleivių Fondui, kad galima būtų įvykdyti šį svarbų planą. Tai uždavinys naujam sezonui, kuris jau visai arti.

mus Rusijos kampas. Tie trimimimai neturi pavyzdžio modernioje istorijoje. Šiandien mes minime tų baisių įvykių dvidešimtmetį ir meldžiamės

už tuos, kurie žuvo tolimuose Sovietų Rusijos dalyse. Kongresmanas Frank Kowalski iš Connecticut, įrašy (Nukelta į 3 pusl.)

MARY ANKATES

mirus, jos broliui M. Leo Vasil, Tėvynės Redaktoriui gilią užuojautą reiškia

Dr. M. J. Vinikas, SLA Sekretorius ir Tarnautojai.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance
of America

M. LEO VASIL
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Manager

Yearly Subscription Rates
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00
307 West 30-th Street
New York 1, N. Y.
Tel. LAckawanna 4-5523

Susivienijimo kuopų skubas prašymai turi būti pristatyti ne vėliau savaitės laiko prieš laikraščio išleidimą. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisydo savo nuolat.

Keliant adresus būtina paduoti kelio zono numerį.

MUSŲ REIKALAI

LIETUVIŲ APDRAUDOS SUSIVIENIJIME

Tenka išgirsti vieno kito asmenų išsireiškimus, buk tai kai kurių gyvybės apdraudų mokesčiai amerikiečių komercinėse apdraudose kompanijose yra keliais centais mažesni, negu susivienijime. Tokius išsireiškimus darantieji, matoma, nėra įsigilię ir rimtai pastudijavę, apie ką jie kalba.

Buvo ir yra pastebėta, kad kai kurių komercinių apdraudų kompanijų agentai, norėdami apdrausti lietuvius, pasiūlo jiems apdraudų sumas už mažus mokesčius, bet neduoda užtikrinančių pareiškimų, kad apsidraudusio tokie mokesčiai bus pastovūs visam laikui. Metų kitų laikui praėjus, kuomet apdraustasis jau būna įmokėjęs sumas pinigų, kompanijos agentas atėjęs pareiškia, kad jo esama apdraudą kompanijoje yra pakeičiama kita apdrauda ir jis priivalo tokį pakeitimą savanoriai priimti. Priešingu atveju, apdraustasis toje apdraudoje tolimiesiems laikui negali pasilikti. Pakeičiamos apdraudos mokesčiai jau nurodomi didesni, o nesutinkantis juos mokėti, gali atsiimti tik mažus rezervas, už iki tam laikui įmokėtus mokesčius.

Tai kokią išeitį apdraustasis gali pasirinkti? Jis priiverstas konversijos būdu likti perkeltas į didesniais mokesčiais apdraudą. Atsiėmęs mažus rezervas ir jau budamas savo amžiuje keliais metais senesnis, bile kur iš naujo apsidraudamas turės mokėti didesnius mokesčius, kad ir už tokią pat apdraudos sumą. Tokiuose atsitikimuose, ar tai galima vadinti bent kokiu pasinaudojimu, kad ir keliais centais, turėtų pigesnę apdraudą?

Kiekvienas lietuvis, imantis apdraudą sau ir savo šeimos nariams, privalo rimtai susipažinti su imamos apdraudos taisyklėmis ir ją liečiančiais valstybių apdraudos įstatymais.

Dabartinės Susivienijimo apdraudos yra valstybių apdraudų departamentų patvirtintos ir už jas imami jų nustatyti mokesčiai. Susivienijimo vadovybė savanoriai jokių pakeitimų padaryti negali. Susivienijime apsidraudę yra skaitlingos lietuvių šeimos nariai. Bet kokiame reikale ar nelaimingam atsitikime, jis gali sulaukti pačios organizacijos ir jos narių reikalingą pagalbą. Jis yra organizacijos turto dalininkas. Jis yra organizuotas lietuvių kultūros ir labdaros veikloje. Jis yra aktyvus Lietuvos laisvintojas ir lietuvių bėgalių paliaukojas. Tas yra svarbiausias ir naudingiausias kiekvienas geros valios lietuviui. Budamas SLA nariu turi užtikrintas naudas sau ir yra naudingas lietuvių tautai.

SLA Reikalai ir Veikla

SLA DEIMANTINIO SEIMO ĮSPUDŽIAI

(N. Gugienės kalba pasakyta per Sophie Barcus radio valandą rugpjūčio 1, 1960)

Prieš 75 metus Amerikoje rodos buvo tik saulėlietuviai, neseniai iš savo tėvynės Lietuvos atvykęs. Jie buvo išlaikyti daugiausia po rytiškes valstijas. Atsidurę svetimoje šalyje tarp svetimųjų, jie ilgėjosi savo to ryšio, kuris sudarė jų gražiąją šeimą Lietuvoje. Čia kaip tik gimė mintis įsteigti tokią organizaciją, kuri jungtų visus lietuvių kruvon, ne tik lietuvių, bet ir jų pagalbai bei apsaugai, nelaimė išitikus. Ir taip gimė Susivienijimas Lietuvių Amerikoje su pirmąja kuopa Kingston, Pa.

Ir buvo labai gražu ir reikšminga Pennsylvanijos valstijoje minėti šios garbingos organizacijos Deimantinę Sukaktį. Čia kaip tik noriu pasidailinti keliais įspūdžiais iš SLA 51-mojo Seimo, kuris įvyko Pittsburghe pradedant šiu metų liepos 11 dieną.

Seimą rengė SLA Trečiasis Apskritis, o rengimo komisija susidėjo iš tokių pasižymėjusių veikėjų kaip S. Bakanas — pirmininkas, Bronė Pivaronienė — įžidinkė ir J. Žilinskas — sekretorius. Įvairių pareigūmų komisija susidėjo iš 21 nario.

Sekmadienį Seimo išvakarėse besisveikinant su mūsų maloniais pittsburghiečiais šeiminiškais ir atvykstančiais delegatais visai nepajutom artėjanti visai pastudijavę, apie ką jie kalba.

Lygiai dešimtą valandą pirmininko ryto brolis Bakanas, Trečios Apskrities pirmininkas, pradėjo Deimantinę Sukakties Seimo atidarymo iškilmes. Amerikos Legijos uniformuoti nariai ir Amerikos ir Lietuvos jaunuoliai pasipuošę tautiniais rubais įnešė Amerikos ir Lietuvos vėliavas, kurias susirinkusieji pagerbė atsisojimu. Chicago mylima dainininkė ir SLA 134 (motery) kuopos finansų sekretorė Christine Austin sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus; jai akompanavo buvęs Lietuvos konsulas Chicagoje Antanas Kalvaitis, irgi SLA narys.

Stasys Bakanas pasakė nuosirdžią ir atitinkamą kalbą ir pakvietė poną Pivaronienę vadovauti tolimiesiems Seimo iškilimams. Savo kalboje ji paprašė, kad delegatai jautųsi kaip namie, pareiškė, kad pittsburghiečiai visus savo simpatijas ir širdį skiria istorinio Seimo delegatams. Toliau ponas Pivaronienė pristatė Pittsburgho miesto atstovą p. Olbum kalbėti. Jis sveikino Seimą varde Pennsylvanijos gubernatoriaus p. David Lawrence ir Pittsburgho miesto majoro p. Joseph Barnard, kurie abu tuo pačiu laikui buvo išvykę į konvenciją Kalifornijoje. Kalbėtojas linkėjo sekmingo darbo Seimui, pripažindamas, kad "kiekvienos tautos žmogus gali pasilikti savo kilmės kraštui ir tautybei ištikimas, vienkartinai Amerikoje kuriamąjį ir statomąjį darbą."

Pennsylvanijos Allegheny apskrities šerifo atstovas p. James Butler šerifo vardu pasveikino Seimą ir apdovanojo garbės auksiniu ženkle SLA Sekretorių Dr. M. J. Viniką. Dr. Vinikas, tardamas padėkos žodį, pareiškė, kad tai nėra vien jo pagerbimas, bet yra pagerbimas Saimo ir visos SLA organizacijos.

Šioms ceremonijoms pasibaigus, ponas Pivaronienė perdavė tolimesni pirmininkavimą SLA Prezidentui Povilui Dargiui. Nuosirdžiais ir jautriais žodžiais pasveikinęs atvykusius delegatus ir svečius, p. Dargis priminė SLA reikšmę lietuvių išeivijos gyvenime ir SLA darbus netoli 75 metų laikotarpyje. Jis pagerbė SLA steigėjų ir ugdytojų pasišventimą, pareiškdamas džiaugsmą, kad lietuvių išeivijos istorijoje turime vienintelį SLA, kuris visomis jėgomis dirbo lietuvių ir Lietuvos labui. Baigęs savo kalbą Prezidentas Dargis paskelbė SLA 51-ą Deimantinę Sukakties Seimą atidaryti.

Seime dalyvavo 130 delegatų. Daugiau kaip trečia dalis, galima sakyti beveik pusė jų buvo moterys. Iš tikro malonu, kad mūsų moterys taip aktyviai ir pavyzdinčiai dalyvauja visoje SLA veikloje.

Čia paduosiu tiksliai keltis ištraukas iš SLA Pildomosios Tarybos raportų. 1959 metų gruodžio 31 d. bendras SLA turas siekė viso \$3,444,883.66. Suaugusių narių buvo 11,578 (per 1959 metus priaugo 547 nariais). Jaunuolių skyrėje buvo 1,530 (per 1959 metus priaugo 769 nariais). Reikšia, iš viso per 1959 metus SLA gavo 1,316 naujų narių. Tai žiūrinantis reikšmės. Tikimės, kad šį skaitlį net bus daug kartų didesnė iki sekančiojo SLA Seimo Newark, N. J., 1962 metais.

Po pirmadienio sesijos įvyko susipažinimo ir vaišių vakaras, tame pačiame viešbutyje. Vaisės suruošė pats Susivienijimas, Deimantinės Sukakties proga, kad delegatai ir svečiai ilgiau atsimintų istorinę Susivienijimo sukaktį. Dalyvavo, virš 200 žmonių.

Antradienio sesijoje buvo atlikta daug naudingo darbo ir vakaras buvo laisvas kitiems reikalams — susipažinti su pačiu Pittsburghu, kuriame yra daug naujų, įdomių pastatų ir kuris, su savo gražiais aukštais kalnais aplink, atrodo labai įspūdingas miestas.

Po trečiadienio pirmos sesijos turėjome tikrai retą popietį. Pirmą valandą popiet trims specialiais busais delegatai vyko į Pittsburgho Universitetą pamatyti Lietuvių Kambary. Pittsburgho Universitetas savo didumu ir apimtimi yra žavingas ir turėtų būti patys gražiausias visoje Amerikoje. Čia, vadinamoji Cathedral of Learning, randasi Commons Room ir Nationality Rooms, 18 iš viso, tarp jų ir mūsų Lietuvių Kambarys—Stephen Foster Memorial sparnė. Šio kambario įsteigimui ir palaikymui SLA yra aukojęs nemažas sumas pinigų.

Pamačius šį universitetą nebegalima žodžiais apibūdinti jo didydę ir svarbą, o pamačiusi tokį puikiai įrengtą Lietuvių Kambary Stephen Foster Memorial pastatą aš taip susijaudinau, kad net ašaros nuriudėjo mano veidais. Stephen Foster—vienas iš Amerikos žymiausių kompozitorių ir Lietuva—žinoma kaip dainos šalis—argi galėjo būti gražesnis supuolimas, tinkamesnė globa mūsų kambariui? Universiteto studentės, tam tyčia išlavintos, vedžiojo mūsų grupę po tautų kambarius ir aiškino jų sudėties reikšmę. Lietuvių Kambario hostesa buvo Rytas Spingytė, naujakurė lietuvių, gerai pasižymėjusi moksle ir SLA narė. Niekaip nepamiršiu šio popiečio.

Beje, prieš lankant kambarius, pittsburghietės SLA narės paruošė skanūs užkandžius ir kavutę. Kalbėjo universiteto atstovas ir pittsburghietis lietuvis advokatas Schultz, kuris pasižymėjo sporte lankydams šį universitetą ir daug prisidėjo prie Lietuvių Kambario reikalų.

Tą pat vakarą įvyko šeiminis banketas. Dalyvavo virš 300 žmonių. Muzikale programos dalį puikiai išpildė mūsų žymioji dainininkė iš Clevelando Aldona Stempuzienė. Akompanavo muzikas Jonas Švedas. Principali kalbėtojas buvo Lietuvos atstovas, atvykęs iš Washingtono, p. J. Kajeckas. Jo kalba buvo turininga ir inspiruojanti. Malonu buvo klausyti kalbos ponios Ruth Crawford Mitchell, Pittsburgho Universiteto atstovės ir lietuvių didelės draugės. Ponia Mitchell taip seniai ir rupestingai veikia su Pittsburgho lietuviais, Lietuvių Kambario darbuose, kad ji pasidariusi tikra lietuvi. Ji praleido daug laiko Lietuvoje ir turi nemažai pažįstamų tarp lietuvių inteligentijos. Ponas Dargis, SLA Prezidentas, buvo trečias kalbėtojas. Jis, kaip visuomet, kalbėjo patriotingai, jautriai ir jo žodžiai giliai įsimio į kiekvieno širdį.

Programai pasibaigus prasiėjo šokiai tėsėsi grupinės kalbos, dalinimasis įspūdžiais. Vėlai, labai vėlai baigė šį nepaprastą vakarą, už kurio pasisekė tenka nuosirdžiai dėkoti ponai Pivaronienei ir visoms jos mieloms pagalbininkėms, SLA narėms.

Ketvirtadienį buvo baigti Seimo reikalai, išrinktas Vice Prezidentas, p. Stasys Gegužis, vieton mirusio Juozo Macceinos, kurio atmintį, kaip ir visų kitų mirusių narių, Seimo dalyviai pagerbė susikaupimo valandėlės tyloje. Buvo vienišiai užtvirtinta ir prisaigdyta naujai išrinkta Pildomoji Taryba: Povilas Dargis—Prezidentas, Stasys Gegužis—Vice Prezidentas, Dr. M. J. Vinikas—Sekretorius, Nora Gugienė—Įžidinkė, Euphrosine Mikuziūtė ir adv. S. Bredes Jr.—Izdo Globėjai ir Dr. S. Biežis—Daktaras-Kvotėjas.

Seimas baigėsi chiacagietei dainininkei, šios radio valandos solistei Jucei Milerutei giedant ir Antanui Kalvaičiui akompanuojant, Amerikos ir Lietuvos himnus.

Gal tai buvo vienas iš trumpiausių Seimų, bet jame buvo atlikta daug SLA ir visoms lietuviams naudingų darbų. Dabar palieka tik tuos Seimo nutarimus pildyti, įgyvendinti. Tikimės, kad visi nariai mielai prisidės prie sekmingo jų pravedimo ir kad sekamas Seimas Newark'e gerės ir džiaugsis nuveiktais darbais.

Prieš baigiant noriu pasakyti apie vieną nuotykių būnant Pittsburghe, kuris mane tikrai sužavėjo. Mes, keli lietuvių viešbutyje, leidomės eleveiteriu žemyn ir aiškei kalbėjomės lietuviškai. Vienas svetimas pasažierius atydziai klausėsi ir lipant laukan paklausė manęs, "Atsiprašau, kokia kalba jūs kalbate?"

"Lietuvių", atsakiau jam, "kuri yra viena iš seniausių egzistuojančių kalbų." O jis atsakė man: "Labai įdomi, graži kalba. Jūs turite jaustis tikrai laimingi ją mokėdami." Tokių išsireiškimų išgirstu jau nebe pirmą kartą iš kitataučių.

Taip, lietuviams esame gimę, lietuviams ir turime būti. Ir mūsų SLA tarnauja tam, kad lietuvių kalba niekuomet nežūtų, ir kad Lietuva vėl laisva būtų.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANO "TĖVYNĖS"

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, skirtą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sveikatos reikalams, veda Sveikatos Komisija, SLA 51-mo Seimo išrinkta iš 3 medicinos gydytojų: MOTIEJAUS N. SVYČIO M. D., Komisijos pirmininko ir Komisijos narių VINCO TERCIJONO M. D. ir ALBINO GRIGALIO M. D.

Rašo DR. TERCIJONAS, Brooklyn, N. Y.

Mineralai ir Vitaminai

(Tęsinys)

Vitaminas A sulaiko epitelinį audinį nuo raukšlėjimo, sukietėjimo ir išsigimimo. Kuomet gleivinės plėvelės yra sveikos tai galima išvengti kai kurių infekcijų (užkrečiamų ligų). Vitaminas A negydo infekcijos, kuri jau yra žmogaus kune. Normalus kaulų augimas ir dantų emalio formavimas priklauso nuo vitamino A. Tas vitaminas yra sudėtinė dalis regėjimo purpuro akių tinklainėje. Regėjimo purpuras svyru (žlunga) nuo ryškios šviesos ir atstatomas blankioje šviesoje A vitamino pagalba. Sunkumas priprasti prie tamsos ar neaiškios, silpnos šviesos arba prie akinamų spinduliu automobilių šviesos priklauso nuo lėto atstatymo regėjimo purpuro. Šių reiškinį vadina vištakiu arba naktiniu žibumu. Yra dar kitas akių susirgimas dėl daugiau pažengusios vitamino A stokos, tai kseroftalmia, bet jo pasitaiko rečiau; akies obuolys tampa nenormaliai sausas ir be blizgėjimo. Per didelės dozės vitamino A gali būti žalingos sveikatai, todėl jo ilgas vartojimas be gydytojo kontrolės nepatartinas. Vitaminas A šaltiniai: žuvis, taukai, kepenys, kiaušiniai (trynys), pienas, sviestas, daržovės žaliais lapais ir geltonos (morkos), geltoni vaisiai (persikai, abrikosai), muno-kę pomidorai (tomatai).

VITAMINAS D — priešrachitinis faktorius (veiksny), yra žinomos jo dvi rūšys: ergosterolis ir erolesterolis kaip provitaminai (pirmtakai). Ergosterolis, kurs yra augaluose, švitinant ultravioletiniais spinduliais aktyvuojasi ir virsta vitaminu D 2 (vieserolis ar kaleiferolis). Kitas produktas gaunamas aktyvuojant

cholesterolį, vadinamas vitaminu D 3, randamas žuvų taukuose, švitintam piene ir maiste. Jis taipogi gaminamas odoje laikmą atidengta saulės šviesoje (ultravioletinius spinduliuos). Daugumas maisto produktų turi mažai šito vitamino, nedidelius jo kiekius turi kiaušinio trynys, kepenys ir žuvis. Gausus šaltinis yra žuvis taukai, pagausintas pienas turi 400 vienetų litre arba kvortojo. Vitaminas D turi įtakos kalcio ir fosforo absorbcijai (įsiurbimui) iš maisto ir jo atidėjimui kune ir padeda reguliuoti kraujo kalcį. Suaugusiem, gal but, pakanka vitamino D iš maisto, neimant jo lašų ar tablečių formoje. Vaikams, moterims neštumo ir žindymo metu vitamino D kiekis turi but padidintas. Ultravioletiniai saulės spinduliai, veikdami cholesterolį odoje, paverčia jį vitaminu D. Miglos, dumai, langų stiklai sulaiko saulės ultravioletinius spindulius, todėl mes negauname vitamino D tom dienom, kada yra rankas ir miglos arba jei esam namo viduj. Dėl gero kaulų ir dantų augimo yra būtini kalcis, fosforas ir vitam D. Tik nedaug vaikų gali sunaudoti kalcį ir fosforą kaulų statybai be vitamino D, bet vaikui augant tas jo gebėjimas didėja. Pas vaikus vitamino D stoka yra priežastim kaulų ligos RACHITO, pas suaugusius OSTEOMALIACIJOS. Vaikai su ankstyvu rachitu esti neramūs ir blogai miega, nuo galvos judinimo ir trynimo į pagalgę pakaušis nuplinka. Toki vaikai pradeda vėlai sėdėti, ropoti ir vaikščioti, jų momus (viršugalvis) vėlai sukaulėja, pakaušio kaulai esti minkšti, šonkauliai turi rožinius sustorėjimus, krutinės lasta deformuota, kojų kaulai iškreipti ir sutrumpėję, blogi dantys, žemas smukęs ugis, bloga kuno laikysena (poza).

(Bus daugiau)

Binghamton, N. Y.

SLA 50 Kuopos Metinis Piknikas

Piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo (September) 4 d., Antano Lėpos vasarvietėje, ant gražios upės kranto, Conklin, N. Y. Pradžią 1 val. po pietų.

Visi Binghamtono ir apylinkės lietuvių kviečiami atvykti į šį SLA 50 kuopos tradicinį pikniką.

Čia susitiksite su savo senais pažįstamais ir padarysite naujų pažintčių, nes šventės proga tikimasi daug svečių iš artimų ir tolimų miestų.

Taipgi pasiūlysimės skaniais valgiais ir gėrimais.

Rengimo komisija dėdą pastangas visus patenkinti, kad ilgai atsimintumėte šią linksmą suėgą.

Kviečia SLA 50 kuopos Pikniko Rengio Komisija. Pastaba: Jeigu tą dieną lytų, tai piknikas įvyks rytojaus dieną (Labor Day), rugsėjo 5 d.

Aliquippa, Pa.

Pranešimas Susivienijimo 247 Kuopos Nariams

Pranešu visiems Susivienijimo 247 kuopos nariams, kad kuopos sekantis susirinkimas šaukiamas rugpjūčio mėn. 28 dieną, 1:30 valandą po pietų, pas draugus Einiklius, 1501 Green Street, Aliquippa, Pa.

Visi nariai ir višos narės kviečiami dalyvauti šiame susirinkime ir užsimokėti mėnesines mokesčius. Taipgi prašau

Providence, R. I.

SLA 247 kuopos sekr.

J. Plečkaitis, SLA 247 kuopos sekr.

Easton, Pa.

SLA 347 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 28 d., 2 val. po pietų, A. L. P. P. Klub name, 475 Smith St.

Malonėkite visi nariai ir narės pributi ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumėt suspenduotais. Ateidami atsivekite savo draugus prirašyti prie SLA 347 kuopos.

V. J. Bankauskas, Sekr.

Akron, Ohio

Visi SLA 342 kuopos nariai prašomi atsilankyti į kuopos susirinkimą, kuris įvyks rugpjūčio 28 d., 2:30 val. po pietų, American Lithuanian C. Club, 631 Walnut St.

Yra keletas klausimų reikalingų išspręsti, o be narių tas atlikti negalima. Pirmo Apskritio suvažiavimas rugsėjo mėnesį Eastone. Turime išrinkti delegatus į suvažiavimą.

Alfred Kazianas.

Akron, Ohio

Rugpjūčio 28 Dieną Bus Graži Gegužinė

Vietinis Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius bendrai su Lietuvių Socialdemokratų Są-

jungos 20 kuopa rengia gražią ir didelę išvyką—gegužinę—rugsėjo 28 d. pas Trumpickus, 773 Bisson Ave. Prasi-dės 1:30 val. po pietų.

Rengėjai kviečia visus abiejų organizacijų narius ir visus geros valios vietinius ir iš apylinkių lietuvius dalyvauti šioje gegužinėje ir linksmai tyrame ore praleisti popietį.

Iki pasimatymo gegužinėje rugsėjo 28 dieną.

Rep.

Susivienijimo Kuopų ir Apskričių PARENGIMAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 38 kuopos ir penktosios apskrities bendrai ruošiamas šeimyniško pobūdžio išvyka—gegužinė įvyks rugpjūčio mėnesio 27 dieną, šeštadienį, Forest Parke, Woodhaven. Prasi-dės 2 valandą po pietų, bet anksčiau atvykusieji galės pasirinkti geresnes vietas ir geresnius stalus. Rengėjai kviečia SLA 38 kuopos ir kitų kuopų narius ir nares dalyvauti šioje išvykoje ir bendrai jaukioje nuotaikoje tyrime ore praleisti šeštadienio popietį.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje septyniosios apskrities rengiama metinė gegužinė-piknikas įvyks rugpjūčio 28 dieną Rocky Glen parke prie ežero. Apskrities valdyba kviečia visus apskrities ribose gyvuojančių kuopų narius ir visus geros valios lietuvių ir lietuvių dalyvauti šiame piknike—gegužinėje ir linksmai su seniai matytais draugais praleisti sekmadienio popietį. Bus skanių užkandžių ir įvairių gėrimų troškulo numalšinimui.

Susivienijimo Deimantinės Sukakties Seimo Atlikti Darbai

PROTOKOLAS

SLA 51-mo Deimantinės Sukakties Seimo, įvykusio 1960 metų liepos mėnesio 11-14 dienomis, Pick-Roosevelt viešbutyje, Pittsburgh, Pa.

(SLA Sekretoriaus Raporto Tęsinys)

VALUATION EXHIBIT

The ratio of assets to liabilities, actual to expected mortality or gross amount of risk, and net rate of interest earned on benefit funds during the periods under review, as set forth in the valuation report prepared by the Alliance's actuary is as follows:

Ratio of Assets to Liabilities

December 31, 1956—149%
December 31, 1957—148%
December 31, 1958—145%

Ratio of Actual to Expected Mortality on Gross Amount of Risk

December 31, 1956—86.54%
December 31, 1957—92.32%
December 31, 1958—80.41%

Net Rate of Interest Earned on Benefit Funds

December 31, 1956—2.72%
December 31, 1957—2.86%
December 31, 1958—2.95%

Conclusion

The following summary reflects the financial condition of the Lithuanian Alliance of America, as of December 31, 1958, as determined by this examination:

Assets	\$3,376,310.46
Liabilities	2,321,127.29
Unassigned funds	1,055,183.17
Total	\$3,376,310.46

Acknowledgement is made of the courtesy and cooperation extended by the officers and employees of the Alliance during the progress of this examination.

The following examiners of the Pennsylvania Insurance Department participated in this examination: M. Matthew Copeland, Benjamin J. Stango, and Daniel J. DiSipio, with the latter in charge.

Respectfully submitted,
THEODORE S. GUTOWICZ,
Deputy Insurance Commissioner.

Tokios revizijos yra labai naudingos, nes jos oficialiai rodo, kad Susivienijimo turtas ir administravimas yra tokis, kokis yra perstatomas mano raportuose. Tikrenybėje, šios komisijos nesurado nei cento skirtumo tarp raportuojamo ir knygoje įrašyto turto.

Šią reviziją skaitau nepaprastai vykusia ir svarbia, nes gavau netikėtai pilną sutikimą, bet patarimus ir net aktualią pagalbą išvystyti ir mūsų organizacijai pritaikinti pavidale deimantinės sukakties dovany valkams, jaunuoliams ir suaugusiems negirdėtai žemomis duoklėmis naujus, term pagrindu, apdraudus planus, kurie tik per porą mėnesių davė mums suviršum tūkstantį naujų narių ir kurie planai, mano įsitikinimu, atneš Susivienijimui neapskaičiuojamą naudą ateitai.

Todėl noriu per šį Seimą tarti gilia padėką valstybių egzaminieriams, kurie kantriai ištyrinėjo siulomą planą ir net suteikė darbo pagalbos mano apskaičiavimuose ir planų aiškinimuose. Žinoma, ačiū ir Pildomajai Tarybai už jos nepaprastai kantrų išstudijavimą šių nepaprastų, bet naudingų planų.

Lietuvos Konsulo Petro Daužvardžio Kalba, Pasakyta Sohpie Barcus Radio Programoje, W. O. P. A., Chicagoje, Liepos 18 Dieną

1959 metais Jungt. Amerikos Valstybių Kongresas vienbalsiai pasmerkė sovietų grobuoniškus veiksmus ir priėmė rezoliuciją, kuria įpareigojo Prezidentą proklamuoti trečią liepos mėnesio savaitę **PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĘ**. Prezidentas Eisenhoweris tą padarė. Ši savaitė Amerikoje yra pavergtųjų tautų savaitė — **PAVERGTOS LIETUVOS SAVAITĖ**. Ji itin tinka Lietuvai. Lietuva trečiojo liepos mėnesio savaitėje, liepos 21 dieną 1940 metais buvo Kremliaus pasmerkta valstybinei mirčiai — inkorporavimui į Sovietų Sąjungos valstybę. Liepos 22 dieną Lietuvos diplomatai visose sostinėse pareiškė protestą prieš tą mirties dekretą. Liepos 23 dieną J. A. Valstybės Departamentas pasmerkė tą sovietų dekretą ir pasižadėjo jo nelegazi-

zuoti. To nusistatymo Amerikos valdžia laikosi ir, nėra abejonės, laikysis. To dekreto ir kitų panašių sovietų aktų bei veiksmų pasmerkimui ji įstatymu nustatė ir problema Pavergtųjų Tautų Savaitę. Šios savaitės proga, yra pravartu lietuviams įsiregistruoti keletą faktų, kurie nusaką Lietuvos pavergimą ir atsako į pavergtųjų bei jo agentų melus Lietuvos pavergimo reikalui. Lietuvos pavergėjas ir jo agentai mėgina sudaryti įspūdį, kad Lietuva yra laisva ir nepriklausoma valstybė sovietų respublikų sąjungoje, kad lietuviai patys į tą sąjungą įstojo ir jos santvarką pasirinko. Tai melas ir šmeižtas. Lietuviai tauta niekuomet Sovietų Sąjungon neįstojo ir jos santvarkos nepasirinko.

Lietuvą bolševikai užgrobė ir savo santvarką jai primetė.

Lietuvos užgrobimo ir pavergimo šaknys yra Sovietų Sąjungos komunistiniam imperikalizme ir kriminališkam su naciais susitarime. Sovietų ir nacių vyriausybės susitarė 1939 m. rugsėjo 28 dieną Lietuvą užgrobti ir pasidalyti. Susitarimą pasirašė Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaras Molotovas ir nacių Vokietijos užsienio reikalų ministris Ribbentropas. Po to begėdiško ir smurtiško pasirašymo, Sovietų Sąjunga priverė Lietuvos vyriausybę pasirašyti spalio mėn. 10 dieną taip vadinamą Savitarpinę. Pagalbos sutartį, kuria einant, buvo įsteigtos Lietuvoje sovietų militarinės bazės su 20,000 karių. Jos buvo įsteigtos neva tam, kad apsaugoti Lietuvą nuo Vokietijos, nors tik prieš 12 dienų Sovietų Sąjunga buvo pasirašius su Vokietija sutartį Lietuvą pasidalyti.

Įvedus Lietuvon savo ka-

riuomenę Sovietų Sąjunga arba jos diktatoriai ieškojo priemonių, kaip Lietuvą užsmaugti ir pasisavinti. Priemonias ir pretekstą sarado. Apkaltino Lietuvą, be jokio pagrindo, vogimu kariuonės iš bazių. Pastatė Lietuvai 10 valandų ultimatumą. Pareikalavo iš Lietuvos pakeisti vyriausybę, areštuoti ir nubausti Vidaus Reikalų Ministrį ir Saugumo departamento direktorių ir įleisti Lietuvon 2—3 šimtus tūkstančių sovietų kariuomenės. Visi Lietuvos vyriausybės aiškinimai ir siūlymai buvo atmesti. Milžiniška sovietų kariuomenė su tankais ir kitais ginklais įmaršavo Lietuvon 1940 m. birželio mėnesio 15 dieną. Tą pačią dieną atskrido Kaunan sovietų užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Dekanozovas. Jis ir ministras Pozdniakovas, esant sovietų kariuomenei Kaune ir kitur, paėmė Lietuvos vyriausybę savo areštą. Žodžiu, po 1940 metų birželio 15 d., laisvos Lietuvos vyriausybės Lietuvoje nebebuvo — jos vietą

užėmė okupacinis Sovietų Sąjungos veiksmas buvo ir tebėra neteisėti. Jokia padori ir laisva valstybė jų nepripažino ir nepripažįsta. Amerika ir kitos valstybės juos pasmerkė ir smerkia. Lietuvai laiko sovietų jėga bei smurtu okupuota ir valdoma. Žodžiu, pavogta ir pavergta — išlaisvinimo reikalinga. Sovietų plėšikiškas žygis prieš Lietuvą yra žiaurus, imperialistiškas ir barbariškas. Nesuderinamas su šio šimtmečio antros pusės politika bei tautos laisvinimu. Amerika ir Europos valstybės kolonijas laisvina, o Rusija laisvas valstybes kolonijomis verčia. Azijoje ir Afrikoje nepriklausomos valstybės dygsta, o Europoje Rusija smaigia senas jungos režimas, vadovaujamas Kremliaus komisaro Dekanozovo.

Dekanozovas sudarė okupuotai Lietuvai marionetišką administraciją, dirgavo sovietiško seimo sudarymą, Lietu-

vos susovietinimą bei Sovietų Sąjungon įjungimą. Tie visi valstybės, atima iš jų laisvę ir nepriklausomybę, paverčia jas kolonijomis. Jeigu kolonijinis vežimas netinka Kongo, Somalijos ir kitų Afrikos valstybių žmonėms, tai jis netinka ir Lietuvos žmonėms. Lietuvos žmonės tą jau seniai įrodė. Tą jie padarė apsisprendimu ir krauju. Vergais jie nebus. Kiekvienas sąmoningas lietuvis visuomet buvo, dabar yra ir ateityje bus prieš Lietuvos okupantui ir pavergtėjui. Jis kovoją dėl Lietuvos laisvės praeityje, kovoja dabar, kovos ir ateityje. Lietuva visuomet pavergta nebus. Ji savo laisvę atgaus. Ir tą padarys, anot Prezidento Roosevelt to greičiau negu manoma. Baisiojo Birželio Atgarsiai Kongrese (Atkelta iš 1 pusl.) damas į Kongreso Knygas

Lietuvių Bendruomenės Stamforde, Conn. suruoštame birželio baitsijų trėmimų minėjime priimtą rezoliuciją, padarė dar savo pareiškimą, kuriame prisimena tuos tragingus Lietuvai įvykius. Birželio 16 dienos Kongreso Knygose kongresmanas John Lindsay paskelbė New Yorko Town Hall priimtą rezoliuciją ir Baltijos Tautų Manifestą. Birželio 21 d. senatorius Alexander Wiley iš Wisconsin Kongreso Knygose paskelbė Amerikos Lietuvių Tarybos, Racine, Wis., suruošto Birželio minėjimui priimtą rezoliuciją. Birželio 28 d. kongresmanas Thomas Lane iš Massachusetts paskelbė pareiškimą, kurį pavadino "Commemoration of Baltic Genocide Day by American Estonians, Latvians and Lithuanians". Birželio 29 d. kongresmanas John McCormack (Mass.) daugumos lyderis, Kongreso Knygose paskelbė jam atsiųstą rezoliuciją "Soviet Subjugation of Latvia, Lithuania and Estonia".

SLA TURTA IR ATSAKOMYBĖ

Susivienijimo turtas susideda iš pinigų, bondų, morkių, pirkty, pervesių bei forklozavimo būdu perimtų nuosavybių, Susivienijimui skolių, dar nesumokėtų, bet jau priklausančių nuomų ir nuosimčių, knygu ir raštinės bei spaustuvių inventoriaus.

Susivienijimo atsakomybė susideda iš apskaičiuotų rezervų, kurie yra reikalingi išmokėjimui pažadėtų pomirtinių, iš rezervų paskirtų padengimui netikėtų atsakomybių, iš priklausomų bet dar neįmokėtų pomirtinių, pašalpų, algų ir iš įvairių kitų padarytų bet dar neįmokėtų išlaidų.

Dalis turto, kaip bondai, sėrai, nuosavybės, lygiai kaip didelė dalis atsakomybės, kaip pomirtinių rezervų, nuolatos keičiasi savo vertybėje, todėl apdraudus matematikai turi padarę tam tikras taisykles, pagal kurias kaip turtas, taip ir atsakomybė apskaičiuojama ne dienos rinkos pagrindu, bet tam tikro laikotarpio pagrindu. Tokios formulės įtrauktos į visų valstybių įstatymus, parėdymus ir patvarkymus ir visos fraternalės organizacijos bei jų aktuarai turi tuos įstatymus sekti, apskaičiuojant fraternalių organizacijų atskaitomybę ir jų turto vertę. Tuo atžvilgiu fraternalių organizacijų atskaitomybė skiriasi nuo paprastų komercinių bei finansinių organizacijų atskaitomybių.

ANTRAS SKYRIUS

Finansinė Atskaita 1959 Metų

PAGRINDINIS TURTA—ASSETS (NET ADMITTED ASSETS)

1. Bondai ir sėrai (bonds and stocks) —	\$2,974,340.00
Valstybės ir įvairių valstybių, miestų, "Utilities," pramonės ir visokie kiti bondai bei sėrai, gauti vietoje bondų perorganizuojant korporacijas.	
2. Paskolos ant nejudamų nuosavybių —	240,705.21
30 paskolų ant nekilnojamojo nuosavybių.	
3. Nejudamos nuosavybės (real estate) —	47,000.00
Centralinė Susivienijimo nuosavybė ir namai perimti už morkius.	
4. Paskolos ant Narystės Paliudijimų —	5,027.82
5. Pinigai bankuose —	127,049.50
Pinigai įvairiuose bankuose čekiais ir depozitais.	
6. Išrinktos bet dar neįkasuotos duoklės —	21,387.38
7. Neišrinkti nuosimčiai ir rendos —	29,373.75
Viso —	\$3,444,883.66
Praeitais 1958 metais buvo —	3,376,310.46
Prieauglis nuo praėjo Seimo —	\$150,184.48

ATSAKOMYBĖ—LIABILITIES

1. Pomirtinių ir pašalpų rezervai —	\$2,350,189.94
Išstatymais reikalaujamas užtikrinimas išmokėjimui pomirtinių ir pašalpų.	
2. Išmokėtinės pomirtinės ir lig. pašalpos —	33,237.91
Dėl įvairių priežasčių neįmokėtos pomirtinės.	
3. Iš anksto sumokėtos duoklės —	19,188.87
Duoklės užmokėtos už dalį sekamų metų.	
4. Neįmokėtos algos, taksai ir tt. —	2,439.43
Uždribtos, bet neįmokėtos algos, atlyginimai, taksai ir tt.	
5. Rezervai padengimui vertybių svyravimo —	13,257.86
6. Perviršis nepaskirstytas fondams —	1,026,569.65
Bendrai viso —	\$3,444,883.66
Praeitais 1958 metais buvo —	\$3,376,310.46

BENDRAS TURTA—GROSS ASSETS

Bendras turtas dalinasi į įskaitomą ir neįskaitomą turtą. Skaičiuojant organizacijos išteklį (solvency), tiksliai įskaitomas turtas yra naudojamas. Neįskaitomo turto dalį sudaro bondų nupigimas, morkių nuosimčiai užvilkti daugiau kaip vienus metus, dalis pinigų uždarytuose bankuose, moksleivių paskolos, inventorius, skirtumas tarpe įkainuotos ir piniginės nuosavybių vertės ir tt.

Neįskaitomas Turtas

Bondų kaina virš amortizuotos vertės —	\$32,326.81
Sekuracijų kaina virš rinkos vertės —	14,850.00
Nuosavybės virš įkainuotos vertės —	12,453.28
Inventorius —	7,184.78
Paskolos moksleiviams —	9,085.00
Paskolos SLA nariams —	1,178.45
Viso —	\$77,078.32

(Praeitais 1958 metais buvo \$75,905.72)

Viso įskaitomo turto —	\$3,444,883.66
Bendrai viso —	\$3,521,961.98

Įskaitomo Turto Paskirstymas Fondais

Apdraudus —	\$3,050,788.97
Ligoje Pašalpos —	240,108.39
Mišrus —	69,152.89
Valių —	76,910.18
Lėšų Fondas —	7,923.23
Viso —	\$3,444,883.66

TREČIAS SKYRIUS

SLA TURTO SUDETIS

NEJUDAMOS NUOSAVYBĖS 1959 METAIS

	Buvęs morkius	Knyginė vertė	Įkainuota vertė
5. 1. 307 W. 30th St., New York, N. Y.		\$34,453.28	\$22,000.00
5. 128 S. Maine Ave., Atlantic City, N. J.	\$15,000.00	22,152.83	25,000.00
Viso	\$15,000.00	\$56,606.11	\$47,000.00

Nejudamos Nuosavybės Pagal Valstijas (Nurodoma 1957 metų įkainuota vertė)

	Kiek namų	1955 vertė	Įkainuota
New York	1	\$22,000.00	
New Jersey	1	25,000.00	
Viso	2	\$47,000.00	

Nejudamų Nuosavybių Paskolos (MORTGAGES)

Paskolos Gruodžio 31 d., 1959 Metų

Susivienijimas yra išdavęs 34 nejudamos nuosavybės paskolas (mortgages), sumoje \$240,705.21. Paskolos yra išdalintos šiose valstijose:

	Skaičius 1958	Balansas gruod. 31 d. 1958	Skaičius 1959	Balansas gruod. 31 d. 1959
Connecticut	1	\$16,500.00	0	—
Indiana	—	—	1	\$11,500.00
Massachusetts	8	32,025.00	7	37,475.00
New York	5	63,400.00	7	76,070.00
Illinois	1	9,000.00	1	8,550.00
New Jersey	2	9,750.00	2	8,850.00
Pennsylvania	10	58,370.21	10	53,680.21
Maryland	2	4,125.00	2	2,950.00
Ohio	1	23,330.00	1	23,330.00
Viso	30	\$237,000.21	31	\$240,705.21

Sąrašas Paskolų Sausio 1 d., 1960 Metų

Kada paskola padaryta	Kur yra morkiuotas namas	Kiek yra paskolos
MASSACHUSETTS:		
3-28-36	Center, Cambridge	\$2,200.00
8-1-36	722 E. 8th St., So. Boston	1,100.00
4-1-39	57-9 Lawrence, Lowell	1,900.00
12-20-30	373-375 W. Broadway, So. Boston	19,400.00
9-21-35	231 Portland, Cambridge	1,100.00
5-10-43	16 Burney, Roxbury	2,025.00
2-27-59	1174-78 Cambridge St., Cambridge	9,750.00
Viso		\$37,475.00

ILLINOIS:		
5-20-58	2815 N. Neenah Ave., Chicago	\$8,550.00
NEW YORK:		
7-1-25	123-25 Grand St., Brooklyn	\$4,000.00
6-4-56	193-97 Grand St., Brooklyn	17,520.00
2-18-57	192 Arlington Ave., Brooklyn	7,500.00
12-29-45	294 Eighth Ave., New York	23,250.00
7-19-55	1820 Irving Ave., Brooklyn	8,800.00
12-31-58	58 Jerome St., Brooklyn	15,000.00
Viso		\$76,070.00

PENNSYLVANIA		
19-15-52	R. D., Huntsville	\$5,400.00
9-15-52	191 Willow St., Wilkes-Barre	2,520.21
12-16-53	438 Bead St., Plymouth	5,000.00
4-22-53	151-153 1/2 Willow, Plymouth	1,100.00
3-1-54	Oliver St., Skoyersville	2,700.00
8-15-53	183 Carverton Rd., Trucksville	3,500.00
6-15-55	1434 Sheffield & Stedman, Pittsburgh	2,200.00
10-23-58	216 Gates Dr., Munhall	14,260.00
11-21-58	1644 Westmont Ave., Pittsburgh	8,400.00
10-8-58	441 Sunbury St., Minersville	8,500.00
Viso		\$53,680.21

NEW JERSEY:		
3-17-55	426-30 Lafayette, Newark	\$7,300.00
4-6-48	421 Adams, Hoboken	1,550.00
Viso		\$8,850.00

MARYLAND		
10-28-48	518 Old Orchard Rd., Baltimore	\$1,200.00
7-7-49	3418 Rockwood, Baltimore	1,750.00
Viso		\$2,950.00

MICHIGAN:		
6-30-58	17555 Standbury St., Detroit	\$4,500.00
11-14-58	14308 Ward St., Detroit	6,900.00
12-1-58	1415 Midland Ave., Detroit	6,900.00
Viso		\$18,300.00

INDIANA:		
3-5-59	Beverly Shores	\$11,500.00

OHIO		
6-12-58	10908 Magnolia Ave., Cleveland	\$23,330.00
Bendrai viso		\$240,705.21
Praeitais 1958 metais buvo		\$237,000.21

BONDSAI

Bondai Gruodžio 31, 1959

	Par Value	Bondsai		Kiek Amortizuo- molėta ta vertė
1.	\$8,000 USA	Treasury 2½%—61	\$8,000.00	\$8,000
2.	165,000 USA	Treasury 2½%—69	165,000.00	165,000
3.	20,000 USA	Treasury 2½%—69	20,000.00	20,000
4.	5,000 USA	Treasury 2½%—69	5,000.00	5,000
5.	200,000 USA	Treasury Invest. "B" 2½%—80	200,000.00	200,000
6.	118,000 USA	Treasury Invest. "B" 2½%—80	118,000.00	118,000
7.	50,000 USA	Treasury 2½%—71	50,000.00	50,000
8.	15,000 USA	Treasury 3¼%—83	15,000.00	15,000
9.	5,000 USA	Treasury 3¼%—83	5,000.00	5,000
10.	25,000 USA	Treas Notes 5.0—64	25,000.00	25,000
11.	15,000 Eastern Municipal			
	Water Dist. Cal. 4½%—79		15,705.77	15,598
12.	10,000 Eastern Municipal			
	Water Dist. Cal. 4½%—79		10,470.51	10,400
13.	25,000 Erie Housing			
	Authority, Pa. 3½%—75		26,185.28	25,877
14.	25,000 Grand River Dam			
	Authority, Okla. 3¼%—75		25,000.00	25,000
15.	15,000 Miami Incinerator			
	Rev. 3¼%—72		15,313.54	15,225
16.	10,000 Miami Incinerator			
	3¼%—79		10,083.97	10,057
17.	25,000 Puerto Rico Aqueduct			
	Sewer Authority 3½%—79		25,000.00	25,000
	(Bus daugiau—)			

Amerikos Lietuviu Veikla

New York, N. Y.

Tėvynės Redaktorius Buvo Išvykęs į Clevelandą

M. Leo Vasil, Tėvynės redaktorius, praeitą savaitę buvo išvykęs į Cleveland, Ohio, dalyvauti savo sesers Marijos Ankates (Askaitienės) laidotuviuose, kurios įvyko rugpjūčio 11 dieną. Prie saugio pareigų sugrįžo šeštadienio rytą, rugpjūčio 13 dieną.

Kazys J. Paulauskas ir L. Sperauskienė,

Susivienijimo centro tarnautojai, rugpjūčio 13 dieną pasitraukė iš kasdieninių pareigų dviems savaitėms atostogų. Linkėtina jiems gerai saule i-degti ir pasilsėjus grįžti dar-ban.

Chicagietis R. Virkau, praei-dės atostogas Atlantic City, N. J., grįždamas į namus sus-tojo New Yorke ir ta proga aplankė Susivienijimo Centrą ir Tėvynės Redakciją.

Worcester, Mass.

Worcesterio lietuvių jaunimo "Drum Corps" būbūnų ir trimių orkestrų rugpjūčio 7 dieną, Holyoke, Mass., gavo Massachusetts valstijos čempionato laipsnį.

Šiame orkestre priklausau daug gražių ir gabių lietuvių mergaičių ir berniukų. Kuomet jie maršuoja kokiame nors parade, svetimataičiai kreipia daug dėmesio į šiuos gražius lietuviukus.

Į Massachusetts valstijos seimelio atstovus kandidatuo-jantis antram terminui iš Worcesterio 6-to wardo neturi oponento nei iš demokratų nei iš republikonų pusės.

Vadinasi, visi pabijoję kon-kuruoti su Vytautu. Vytautas puikiai kalba lietuviškai. Jo tėvas, Ignas Pigaga, ir jo su-nūs yra mūsų geri bičiuliai. Geros sekms jiems.

Lietuvos Vyčių seimas vyksta rugpjūčio 17-21 dienomis, Baneroff viešbutyje. Laukiama 300 delegatų.

Worcesteryje vyčiai gerai gyvena, dvi kuopos skaitlin-gos nariai. Vietos gabiųjų jaunimas priklauso vyčiams. Nors visi Amerikoje gimę ir auge, tačiau susirinkimų pro-tokoliai rašomi lietuviškai.

Po mano ranka guli proto-kolų knyga. Niekur nei žo-delio angliškai. Valio jums, vyčiai, už tai.

Sandaros Pirmojo Apskričio išvažiavimas (gegužinė) įvyks rugsėjo 4 dieną, Woodland (Vytauto) Parke, Auburn, Mass. Tai bus sekmadienį prieš Labor Day.

Jau ne kartą rašiau apie šią vietą "Tėvynėje": tie ge-rus pavėsčius, erdvę svetainei ir tt. Todėl laukiama malo-nios lietuviškos publikos ir iš tolimųjų kolonijų. Worces-teriečiai tikrai jus laukia.

SLA Antrojo Apskričio iš-važiavimas (piknikas) įvyks rugsėjo 25 dieną, Vytauto Parke. Taigi, bus Worcester-ryje kaip ir dvi šventės: du didesnio masto išvažiavimai. Apie šią Antrojo Apskričio iš-vyką teks vėliau daugiau pa-kalbėti.

Prisiminus Pittsburgh, Pa., įvykius seimus, noriu viešai pareikšti padėką Vincui Tamulaičiui iš Wilkes-Barre, Pa., atvežtus man linkėjimus nuo Adomo Miliausko, mano jau-nų dienų draugo, kuomet jis gyveno Worcesteryje, rodosi, 1915-1916 metais. Geros sek-mės Adomui ir jo žmonelei. J. Krasinskas.

Sharkey 36 Metų Vedy-binio Gyvenimo Sukaktis

JACK SHARKEY

Kartu su žmona, vaikais ir anukais Jack Sharkey minės savo 36 metų vedybinę sukak-tį rugpjūčio 16 dieną. Jis pri-simena, kaip 1924 metais Jo-seph Zukauskas susipažino su Dorothy Sugden ir, nors abu buvo jauni, jis 22 metų, ji apie 3 metus jaunesnė, ir su-manė apsivesti Bostone.

Sharkey, pagarsėjęs ir už-dirbęs pinigų, nupirko namą šalia Bostono Kolegijos. Na-mas 14 kambarių, ant didelio ploto žemės, aptvertas murine tvora, atrodo kaip Lietuvos dvaras.

1932 metais Jack Sharkey laimėjo pasaulinių kumštinių čempionatą. Staiga Amerikos spauda dėjo pirmam puslapy Sharkey paveikslus ir kasdien rašė po kelias spalpas apie jo šeimą ir lietuvių. Vienas re-daktorius tuomet rašė: "Da-bar lietuviai nekalba apie savo reikalus, bet apie kumštines (Right Hook Left Hook)."

Tuo metu Juozas Zukauskas teisėtai pakeitė savo pavardę į Jack Sharkey ir ją tebevar-toja. Per daugelį metų Bos-tone jis turėjo pasaulio ilgiau-sį barą su valgykla vardu Jack Sharkey Ringside, kur dirbo 8 bartenderiai, o žmo-nės galėjo įeiti iš vienos gat-vės, o išeiti į kitą, nes baras buvo viso bloko ilgumo. Bet jau bus suvirš 10 metų kaip tą garsią įstaigą pardavė. Da-bar Sharkey su žmona gyve-na New Hampshire valstijoje kur turi didelį namą ir daug žemės. Jų dvi dukterys turi po 4 vaikus, sunus 5 vaikus, viso Sharkey turi 13 anukų. Viena duklė gyvena New Yorke valstijoje, kita netoli Bosto-no, o sunus, Jack Sharkey Jr., turi valdžios darbą netoli Worcester, Mass.

Jeigu kurie skaitytojai norėtų Sharkey šeimą pasveikinti jos 36 metų vedybų sukakties proga, gali rašyti taip: Jock Sharkey, Epping, N. H. Jie gaus jūsų laišką.

Chicago, Illinois

Sėja Rengia Gražią Gegužinę

Mėnesinis žurnalas "SEJA" rengia tradicinę gegužinę rug-pjičio 28 dieną, Maywood Grove parke, First Avenue ir Lake Street. Pradžią 12 valan-dą dieną.

Visi gyvenanti Chicagoje ir apylinkėse "Sėjos" draugai ir rėmėjai prašomi gerai įsitė-myti gegužinės dieną ir joje dalyvauti su savo šeimomis ir draugais.

Gegužinės pilnas skiriamas "SEJOS" leidimui. Todėl sa-vo dalyvavimu gegužinėje pa-remsite šio mėnesinio žurnalo leidimą, kuriam, kaip ir kiek-vienam laikraščiui parama rei-kainga. Nepraleiskite šios ge-gužinės, o busite patenkinti su draugais tyrame ore pra-leidę pusdienį. Aš Busiu.

Miami, Florida

Gražus Buvo Moterų Klubo Banketas

Vietinis Lietuvių Moterų Klubas Jungtinių Amerikos Valstybių nepriklausomybės dienos proga surengė kuklių banketą. Jis nebuvo toks gau-sus dalyviams, kaip kad rengė-jos tikėjosi, bet atsilankiusieji gražiai praleido laiką. Mat diena pasitaikė labai šilta, tai kai kurie išvažinėjo į vėses-nes vietas, kad juos nepasiek-tų karšti saulės spinduliai. Valgiai buvo pagaminti ska-niai, nes klubo moterys gerai žino kokius valgius vietiniai lietuviai mėgsta. Taipgi buvo alučių ir kitokių gėrimų troš-kulio numalšinimui.

Moterų Klubas narės yra veiklios, jos labai dažnai su-ruošia vienokią ar kitokią po-būdžio parengimėlį. Jos ne-praleido nei Amerikos nepri-klausomybės dienos tyliųis.

Moterų Draugas.

Irons, Michigan

Netekome Jauno Lietuvio

Liepos mėnesio pradžioje mes netekome jauno Ameriko-jie gimusio ir augusio Stanley Masiuno, kurį staiga užpuolė širdies smugis ir išskyrė iš gyvyčių tarpo. Jis buvo sulau-kęs vos 51 metus amžiaus, gi-męs Pensilvanijos valstijoje, į čia su tėvais atvyko ma-žas budamas. paaugęs tūlame laiku buvo išvykęs į Chicago, bet ten kiek pagyvenęs sugrį-žo atgal. Antrojo pasaulinio karo metu tarnavo kariuome-nėje ir buvo sužeistas karo fronte.

Dideliame nuliudime liko

SLA VASARNAMIS Atlantic City, N. J.

SLA name Jūs rasit lietuvišką aplinką. Atlantic City Jums suteikia daugybę pramogų, įvairių pasilinksminimų, progų pasivažinėti jūroje laivais, žvejoti, sportuoti, lankytis teatru, o svarbiausia gražiai pailsėti ir sustiprinti savo sveikatą.

Vasaros sezono kainos:

Vienam asmeniui \$3.00 ar \$4.00 parai
Dviem viename kambaryje \$5.00 parai
Dviem kambarių su 2 lovomis \$6.00 iki \$7.00 parai.
Priedama lova kambaryje \$2.00.

Moderniški kambariai, dvi patogios virtuvės sve-čiams, kurie nenori naudotis arti esančiais restoranais. Jūrų maudynės prie pat namų.

Užsakykite kambarius iš anksto laišku ar telefonu. Kreipkitės:

SLA
128 S. MAINE AVE., ATLANTIC CITY, N. J.
Tel. 5-9370

ar

SLA

307 W. 30-th ST., NEW YORK 1, N. Y.
Tel. LAckawanna 4-5529

žmona Ona ir šeši dar maži vaikai, taipgi daug kitų arti-mų ir tolimesnių giminių ir draugų. Pašarvotas buvo pas Wayward, uošvės namuose. Į kapus palydėjo didelis burių draugų ir pažįstamų.

Jis priklausė prie Lietuvių Draugijos Klubu, kurio nariai dalyvavo laidotuviuose ir pri-

siuntė gėlių vainiką prie jo karsto.

Lai jam buna lengva ilsė-tis laisvoje Dėdės Samo žė-mėje, už kurią jis kovoje tar-naudamas kariuomenėje, o nu-liudime likusiems žmonai, gi-minėms ir draugams reiškiu gilią užuojautą.

Kaimynas.

Bus Gražus Skautų Vakaras Ciceroje

Neperseniai Ciceroje vei-kiančios organizacijos turėjo gražią tradiciją: kai viena ka-nors rengdavo, kitos skirdavo iš kasos 5-10 dolerių ir įga-liodavo atstovą juos, nuėjus į parengimą, praleisti. Tuo pa-rengimų rengėjai kaip ir bu-davo apdrausti nuo nuostolių. Bet šis gražus paprotys baigia išnykti, o vienkart ir labai re-tėja parengimai, ypač senųjų organizacijų. SLA 301 kuopos valdyba jau kelinti metai nebedrįsta rengti jokio paren-gimo. Vietoje jų, šiemet kuopos reikalams pakeltas 5c mė-nesio nario mokestis. Bet ki-tos organizacijos, kaip sena ir garbinga Lietuvos Kareivių Draugija, nenusileidžia: nepa-sisek vienas parengimas, ren-gia kitą.

Viena jauniausia lietuvių organizacija, skautai, nestovi vietoje rankas nuleidę. Vasa-ras karščiams buvo išvažiavę trim savaitėm stovyklauti į Rako farmą prie Custer, Mi-chigan. Gautas iš birželio mėnesį įvykusio skautų laužo pelnas įgalino vadovybę vi-siems Cicero skautams suma-zinti, o kai kuriems ir visai panaikinti mokestį už stovyk-lavimą. Grįžę iš stovyklos skautai, kitą rytą, skaitlingo-se gretose dalyvavo Dariaus-Girėno ir Žalgirio mušio mi-nėjimuose.

Spalį 1 d., 7 val. vakaro, Cicero skautai, vadovaujami pask. Jurgio Prapulenio, Mindaugo draugovės draugi-ninko, šv. Antano parapijos salėje, 1500 So. 49th Court, rengia vakarą. Kadangi iš-puola Angelų Sargų šventės išvakarėse, tai sutarta su bu-vusia Lietuvos policijos klub-o "Krivulės" Chicago valdy-ba, kurios pirmininku yra SLA 301 kuopos sekretorius Jonas Juodvalkis, rengti bend-rą. Programoje bus vy-riausio skautininko Broniaus Kvikiolo paskaita, pagerbimas š. m. Aušros Vartų Lituanikos tautų skautų vasaros sto-vyklos vadovybės, tautiniai šokiai "Žilvitis", vienas jaunų-jų SLA 301 kuopos narių Ra-munas Bigelis paskambins pi-anu, skautai parodys ką iš-

moko stovykloje, o nuo 9 val. vakaro iki 12 val. vyks šokiai, prie puikaus Antano Markaus-ko vedamo orkestro. Įeinant į salę reikės skautams aukoti vienas doleris. Šokių metu veiks, SLA 301 kuopos glo-bėjo Stepo Paulausko tvarko-mas, baras ir SLA 301 kuopos narės Liudos Bigelienės veda-mas laimės šulinys.

Kadangi rengėjai daugumo-ję yra SLA nariai, o skautų organizacija yra broliška SLA ir jos eilėse yra busimieji SLA veikėjai, tai maloniai yra prašomi visi Cicero ir apylinkių SLA nariai šį skautų vakarą paremti šį skautų vakarą naudai ruo-šiamą parengimą.

Stepas Paulauskas.

KANADOS GYVENTOJŲ PRIEABUGLIS

Kanados gyventojų regis-travimo biuras praneša, kad liepos 1 d., 1966 metais, Ka-nados gyventojų skaičius sie-kia 17,852,000. Per šią metų pirmus šešis mėnesius gyven-tojų prieauglis padidėjo 174,000, o nuo liepos 1 dienos 1959 metų iki šių metų lie-pos 1 dienos prieauglis padi-dėjo 370,000.

LAKUNO POWERS TĖVAI ISSKRIDO RUSIJON

Amerikietis lakunas Francis Powers, iš skrendant rusų pa-šauto lėktuvo parašiu, nu-sileido Uralo kalnuose ir tapo rusų suimtas ir kaltinamas kaip Amerikos špiogas. Jo teismui nuskirta rugpjūčio 17 diena. Amerikiečius neleidžia su įkalintu lakunu pasimatyti ir neleidžia amerikiečius ad-vo-katus jį ginti teisme. Powers tėvai išskrido į Rusiją tikslu su Chrusčevu asmeniškai pa-simatyti ir prašyti jų sunų iš-laisvinti.

Paieškojimai

Lietuvos Generalinio Konsulo New Yorke paleiskomi asmenys:

Zygelis Tadeušas, Petro sunus, gyveno Baltimore, Md.
Brazauskas Justinas ir Vladas, iš Drutunų km., Kaitinėnų vals., švenčionių apskr.

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė Atskaita Išmokėtų Pomirtinių ir Ligoje Pašalpy

Cekaliai Išrašyti ir Pasistūti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidentui ir Išrinkti Pasirašyti Rugpjūčio 13, 1966 Metais

Išmokėtos pomirtinės

JUOZAS VALUTKEVIČIUS, 52 kp., Mt. Carmel, Pa., gimęs kovo 14, 1889 m. Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 7, 1920 m. Mirė rugpjūčio 2, 1960 m. Velionio žmonai Julijonai Valutkevičienei pomirtinės išmokėta \$600.00

ROMUALD YUREWICZ, 335 kp., Greenpoint, N. Y., gimęs gruodžio 10, 1886 m. Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 2, 1954 m. Mirė birželio 30, 1960 m. Velionio žmonai Teodozijai Yurewicz pomirtinės išmokėta 250.00

Viso \$850.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$105,851.26

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. DULINSKAS, 39 kp., Gilberton, Pa., sirgo 7 savaites 4 dienas \$63.75
A. E. DIMITROFF, 126-pav. kp., New York, N. Y., sirgo 5 sav. 6 d. 38.25
B. MAZILLIAUSKAS, 141 kp., So. Fork, Pa., sirgo 4 savaites 38.00
T. DANILEVICIUS, 155 kp., Bend, Ill., sirgo 2 sav. 5 d. 14.00
I. DILIS, 245 kp., Newark, N. J., sirgo 4 sav. 3 d. 42.02
J. LAURIKENAS, 284 kp., Gary, Ind., sirgo 6 sav. 5 d. 32.50

Viso \$226.52
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$18,834.95
M. J. VINIKAS, SLA Sekretorius.

Domeikaitė Ona, Lauryno duklė. Drungila Stasys, Augusto sunus, iš Kartenos vals., vedęs Kostas Vaitkaitė.

Galkus Viktoras, kilęs iš Kuršė-nų, išvežtas darbams į Vokietiją. Idamkienė Agota.

Jocius Vincas, Vinco sunus, iš Šaukėnų.

Kilmickienė Teklė, ir jos sesuo Miglinienė Emilija.

Maksimavičius Pranas.

Marcinkevičius Kazys.

Miglinienė Emilija, ir jos sesuo Kilmickienė Teklė.

Norkus Adolfas ir Alfonsas, Juo-žo sunys, gimę Telšiuose.

Norvilas Zenonas, Motiejaus su-nus, 1944 m. išvežtas Vokietijan iš Kretingos kalėjimo.

Paukštys Augustinas, iš Žygėnų km., Gelgaudiškio vals., šakių ap-skr. buvęs Belgijoje.

Riskevičius Jurgis ir Veronika.

Sirius Faustas, kilęs iš Telšių.

Sirius Leonas ir Stasys, Leono sunus, nuo seniau Amerikoje, gy-venę Chicagoje.

Vieveys Mateušas, Antano sunus, Lukavičius Henrikas.

Massel S. J., gyvenęs Lake Ron-konkoma, L. I., N. Y.

Meškerevičius, trys broliai (buvo vadnami Ramonais), iš Medilų k., Šešuolių vals., Ukmergės apskr.

Micevičienė Juzefa.

Paulauskas Stasys, sun. Stasio, gimęs 1926 m.

Iškomieji arba apie juos šinau teji maloniai prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA,

at WEST 82-ND STREET,

NEW YORK 24, N. Y.

HELP WANTED—MALE

Men—factory work \$50.00 per week. 11 New York Ave., Brooklyn 16, N. Y.

HITLERIS IR MUSSOLINI

"Laisvosios Lietuvos" 3-13, 1959, numeruose tilpo: 1. Rachelės Mussolini įdomus, gausiai iliustruoti pasakojimai apie savo vyrą Benito. Kartu apžvelgta antrojo pasaulinio karo eiga ir Mussolini santykiai su Hitleriu.

2. Konkursiniai straipsniai temomis: "Kokios specifinės priežastys pastumdė dalį Amerikos lietuvių į komunizmą ir ko-kių priemonių turėtume imtis, kad visus ar bent dalį būtų galima sugrąžinti į tikrųjų lietuvių tarpą.

Prisuntę \$1 gaus visus numerus su šiais ir kitais įdomiais straipsniais. Prisuntę \$5 metinės prenumeratos gaus šiuos numerus veltui. Rašyti:

LAISVOJI LIETUVA, 911 W. 32nd St., Chicago 8, Ill.

Kas nori skaityti su jokia partija nesuristą laik-raštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svar-biais klausimais, tas skaity 8-10 puslapių savaitraštį NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" tur daug rimtų bendradar-bių visuose kontinentuose ir duoda daug šinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.

PRENUMERATA: metams \$19.00 dol., visose Amerikos-6.50, Kanadoje — 6 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis—pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada. ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA",

ISEJO NAUJA KNYGA

AMERIKOS ĮDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažūrėti Amerikos

JOJE APRASOMA: Aple kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Dar-bininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatura"; Ispudžiai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Aple Hollywood žvaigž-des; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Merties Klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šalti-niais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekis; Ispudžiai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus neskedsta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos Vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upės po žeme; Žuvys be akių...

Ir daug, daug kitų įdomybių! Su gražiais paveikslais. Išsiskaidusiems knyga tuoj pat pasundame. Kaina tik 75 centai. Užsakymus ir pilingus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnė Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS apsaudina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS apsaudina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus lietuviškus straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$11.00 metams, \$6.00 — pusel metų. Kitose valstybėse — \$14.00 metams, \$7.00 — pusel metų. Chicagoje — \$18.00 metams, \$7.00 — pusel metų.

NAUJIENAS gaunama, jei pastūsite čekį arba Money Order šiuo adresu:

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.